

Asia: VN/301/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain 4 luvun muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vammaisfoorumi on 29 valtakunnallisen vammaisjärjestön yhteistyöjärjestö, jonka tarkoituksena on YK:n vammaisten ihmisten oikeuksia koskevan sopimuksen mukaisesti edistää vammaisten ihmisten yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Vammaisfoorumi edustaa jäsenjärjestöjensä kautta noin 223 000 vammaista ja pitkäaikaissairasta ihmistä.

Kiitämme lausuntopyynnöstä.

Vammaisfoorumi pitää lähtökohtaisesti tarpeellisenä muutosta, jolla lopetetaan väliaikaisen järjestelmän (joka on sidottu kuitenkin Kelan sopimuskausiin) jatkaminen vuodesta toiseen. Tilanne vaatii kuitenkin myös muuta muutosta. Itse enimmäishintajärjestelmä tarvitsee sisällöllistä muutosta viitaten Owalgroupin (2025) selvitykseen Kelan taksipalveluiden hintasääntelystä. Enimmäishintasääntely ei nykymuodossaan toteuta kaikkia sille asetettuja tavoitteita.

Kilpailutusmalli, jossa välityskeskus tarjoaa hinnan, jolla palvelu tuotetaan, tulee muuttaa. Riskinä on, että lakimuutos edelleen vain vahvistaa välityskeskusten asemaa ja lukitsee nykykäytännön jatkuvaksi.

Vammaisfoorumin mielestä ei ole yksin riittävää, että enimmäishintasääntely jatketaan nykymuodossaan vaan lakiin tarvitaan muitakin tarkennuksia, jotta sillä voidaan varmistaa kohtuullinen korvaus liikenteenharjoittajille. Tämä osaltaan turvaisi myös tulevaisuudessa sairausvakuutuslain mukaisten palveluiden käyttäjien oikeudet terveydenhuollon matkoihin.

Kun väliaikaista toimintakäytäntöä ollaan muuttamassa vakituisesti menettelyksi lailla, tulee tässä yhteydessä varmistaa, että nykykäytäntöön sisältyvät epäkohdat tosiasiallisesti ratkaistaan. Viittaamme Owalgrouppin selvityksessä esiin nostettuihin epäkohtiin.

Enimmäishintasääntely ei nykymuodossaan toteuta kaikkia sille asetettuja tavoitteita. Lisäksi Vammaisfoorumi pyytää kiinnittämään ennen kilpailutuskauden päättymistä huomiota enimmäishintaa koskevan asetuksen sisältöön, jotta 1.1.2027 voimaan tulevassa asetuksessa hinnanmuodostus olisi tarkoituksenmukainen ja vastaisi liikenteenharjoittajien kulurakennetta. Asetuksen määrittämällä enimmäishinnalla tulee turvata matkojen toteutuminen asianmukaisella kalustolla.

Viittaamme lopuksi vammaisjärjestöjen osallistamisesta prosessiin YK:n vammaisyleissopimuksen artikla 4 kohta 3.

Vammaisfoorumi ry

Maija Aatelo Anni Kyröläinen

varapuheenjohtaja pääsihteeri

p. 045 217 4936

anni.kyrolainen@vammaisfoorumi.fi

Ignatius Katri
Vammaisfoorumi ry